

Enskild motion

## Motion till riksdagen 2015/16:2288

av Lars-Axel Nordell (KD)

### Statligt ansvar för tolkverksamhet

---

#### **Förslag till riksdagsbeslut**

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av staten som huvudman för språktolkning och teckenspråkstolkning och tillkännager detta för regeringen.

#### **Motivering**

Tillgången till tolkar för såväl teckenspråk som utländska språk varierar över landet och är i många fall en bristvara. Idag finns ca 1 000 auktoriserade tolkar i vårt land på ett 35-tal språk.

För teckenspråkiga varierar möjligheten att få tillgång till s.k. vardagstolkning stort, beroende på att statsbidraget i huvudsak fördelas utifrån invånarantal och inte utifrån antalet brukare. Detta leder till orättvisor och bristsituationer på orter med många teckenspråkiga. Det tydligaste exemplet är Örebro där 25 procent av Sveriges döva bor.

Motsvarande problematik finns när det gäller behovet av så kallad språktolkning, det vill säga tolkning mellan svenska och utländska språk. Enligt Domstolsverket förekommer att rättegångar måste ställas in eller göras om på grund av bristande tillgång till kvalificerade tolkar. Inom socialtjänst, skola och sjukvård är det dessutom inte ovanligt att barn får fungera som språktolkar för sina föräldrar, något som forskare anser är problematiskt på flera sätt och för alla parter.

Svårigheterna med att regionalt möta behoven av såväl kvalificerad språktolkning som teckenspråkstolkning leder till slutsatsen att staten bör ta ansvar för en samordnad

funktion. Utredningen ”En samlad tolktjänst” (SOU 2011:83) föreslog att resurserna för teckenspråkstjänster borde samlas och samordnas till en huvudman. Dessutom slog utredningen fast att teckenspråkstolkning inte är en vårdfråga utan en språkfråga.

Eftersom det finns behov av att samordna och effektivisera både språktolkning och teckenspråkstolkning borde staten ta ansvar för tillgången till kvalificerad tolktjänst, oavsett var i landet man bor. Förslaget underlättas av teknikutvecklingen, där bildtelefoner redan i dag medger möjligheter till tolkning även om tolken inte är geografiskt närvarande. Örebro tolkcentral kommer detta år att genomföra ca 250 000 tolkuppdrag för döva över hela landet, en verksamhet som växer för varje år. Den tekniken borde även användas för kvalificerad språktolkning.

Det är inte rimligt att hemort, hemspråk eller funktionsnedsättning avgör vilka förutsättningarna är för att få tillgång till tolktjänst. Med staten som huvudman för samordningen och finansieringen av såväl teckenspråkstolkning som språktolkning finns större möjligheter att säkra tillgången till kvalificerad tolktjänst över hela landet. Detta skulle kunna ske genom att inrätta en gemensam statlig tolkmyndighet för språktolkning och teckenspråkstolkning. Alternativt skulle verksamheten kunna samordnas i en gemensam språkmyndighet.

*Lars-Axel Nordell (KD)*